

הבטחת רבינו,
מי שישתדל
בהדפסת
ספריו יהיה
לו המזכה
למדין

הארי החד

פנינים נפלאים מתורתו של

המהרש"א זינג

הגאון הביאריה לייב זינג זי"ע מפלאצק

גיליון שכ"ח, פרשת מטות מסעי תשפ"ה

מכון לחוצאה הרשה ומפוזרת
של ספרי מהרש"א זינג זי"ע

ת.ד. 3498 אשדוד 77134
טל': 08-8648989
פקס: 08-8648686
tzintz@tzintz.org

בזכות מסירותכם תתפשט קדושת ארץ ישראל עד לכאן

וְהִיְתָה הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְכֶם לְאַחֲזָה לְפָנֵי ה' (לב, כב).
אמר להם משה רבינו: אע"פ שאין לעבר הירדן קדושת ארץ ישראל, הרי הודות למסירת נפשכם בעקירת האויב, לכבוד שמים, תתפשט קדושת ארץ ישראל גם לכאן, כך שאפילו "הארץ הזאת" תהיה גם היא "לאחזה לפני השם".

מלא העומר

ימי בין המצרים:

ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה

כתב האלשיך הקדוש על הפסוק (ישעיה א, כז) "ציון בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְשִׁבְיָהּ בְּצִדְקָה", כי ציון עצמה ראויה להיפדות במשפט שהרי היא לא חטאה ואף על פי כן שפך עליה ה' את זעמו. אך שביה - הם בני ישראל שהיו דרים בה, הם יפדו רק בצדקה וחסד שכן מצד הדין יש בהם שאינם ראויים לגאולה.

ויש לומר שזכות הארץ עצמה היא שעומדת לאותם שאינם ראויים מצד הדין שאף הם ישובו אליה. והוא שאמר המשורר בתהלים (פה, ב), **רצית ה' ארצך** - משום שרצית לפייס את ארצך שלא חטאה ואף על פי כן נענשה, הרי **שבת שבות יעקב** - השבת מהגלות אף את יעקב, אף את אלו הנמצאים בדרגה נמוכה יותר הנרמזות בשם יעקב, ואינם ראויים להיגאל בזכות כי אם בצדקה.

קומץ המנחה

עשרים וארבעה אלף כנגד 24 אלף

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמָּטָה לַצָּבָא אֹתָם וְאֵת פִּינְחָס בֶּן אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לַצָּבָא וְכָלִי הַקֹּדֶשׁ וְחֻצְצֹרוֹת הַתְּרוּעָה בְּיָדוֹ (לא, ו). וברש"י אותם ואת פינחס. מגיד שהיה פינחס שקול כנגד כולם.

כוח הרע של מדין החטיא עשרים וארבעה אלף איש משבט שמעון, אשר במעשיהם הוסיפו עוצמה ויתר שאת לכוח הרע. לפיכך, משבאו ללחום נגד הכוח הזה של מדין, היו זקוקים לכוח כביר של עשרים וארבעה אלף צדיקים. כל המונה מנה שנים עשר אלף ופינחס היה שקול כנגד כולם, הרי ביחד: עשרים וארבעה אלף...

מלא העומר

מדוע שלח שליחים למלחמת מדין

וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֶלֶף לַמָּטָה לַצָּבָא (לא, ו).
משה רבינו הרי נצטווה "נקום", מדוע אם כן שלח משה שלוחים. ברם, המדיינים ששלחו בנוותיהם להכשיל את בני ישראל, יכלו לטעון להגנתם שאין שליח לדבר עבירה, כמאמרם: דברי הרב ודברי התלמיד דברי מי שומעין, ולהיפטר בטענה זו. אלא שפטור זה הוא רק מדיני אדם, אבל בדיני שמים חייב גם המשלח (ראה קידושין מג, א).
זהו שביקש משה רבינו להראותם, שעל אף שנאמר לו "נקום", הבין מדבריו של השי"ת שיעשה הדבר ע"י שליח, להראות כי שלוחו של אדם כמותו, ויוצא המשלח ידי חובתו במעשה שלוחו.
מכאן שראויים המדיינים להיענש, אף שלא החטיאו את בני ישראל בעצמם, אלא שלחו שליחים לעשות זאת.

מלא העומר

על דרך הדרוש

היסורים בימי הגלות מסמנים - שישועה קרובה לבוא

עליו עד שחשך משחור תארו והיה מראהו רע ומר. והנה לאחר תקופה ארוכה באו עליו ייסורים קשים ומרים במיוחד - אותם אלו שאמרו לו הרופאים שבואם מרמז דווקא על ישועתו הקרובה.
וכבוא אותם ייסורים, הרי בן המלך תחת לבכות ולזעוק מרה, החל רוקד ושר. סובביו חשבו שנתבלעה עליו דעתו - לשמחה זו מה עושה, כאשר עודו אפוף ייסורים כה מרים הרי הוא מרקד ושר. אך הוא השיב לתמיהתם, הלא עתה יודע אני כי נשלמה סאת יסורי וקרובה ישועתי לבוא, ואיך לא אשיר ואזמר.

והנמשל - לבני ישראל בהם נתקיים הפסוק "וישמן ישורון ויבעט", עלו ונתכסו בחטאים חמורים עד שכמעט נגדשה הסאה מעוונותיהם וחלילה לעולה לבוא עליהם כליה. אך אז ברוב רחמיו - קבע ה' שילכו לגלות להתמרק מחטאיהם. ואילו הנביאים נתנו לישראל סימן שאם חלילה יחרב בית המקדש, הרי זה הסימן כי כבר נשלמה סאת ייסוריהם וחטאם קרוב להתכפר והם עומדים לשוב אל נחלת אבותם.

והוא שראה אסף את חורבן הבית והיה אומר **מזמור** - שכבן המלך בבוא עליו הייסורים הקשים מכל, אף אסף בראותו את חורבן בית המקדש כאשר **באו גוים בנחלתך וטמאו את היכל קדשך**, והרי הוא משורר ואומר, הנה באו הסימנים שנתנו הנביאים כי קרובים חטאינו להתכפר ונשוב אל הקב"ה כבראשונה.

קומץ המנחה - פרשת דברים

מִזְמוֹר לְאָסָף אֶלְקִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתְךָ טָמְאוּ אֶת הַיְּכָל קִדְּשְׁךָ שְׁמוֹ אֵת יְרוּשָׁלַם לְעֵינִים (תהלים עט, א).

מעשה במלך שלו בן יחיד ומפונק. לרוב תפנוקיו של הבן לא חסכו ממנו דבר מכל אשר איוותה נפשו, באוכל ושתיה, במאכלים שמנים וממתקים והוא השמין ותפח עד שבא לידי חוליים קשים ומרים.

כינוס המלך את רופאיו לראות מה יעשה בבנו יקירו למען ירפא ממחלתו. בדקו הרופאים את הבן המפונק ועב הבשר והגיעו למסקנה פה אחד, כי לרוב משמניו עלול הוא ללקות במחלת לב חמורה. ולפיכך כדי שיירפא עליו לגלות מבית אביו לארץ רחוקה, שם יסבול ייסורים קשים ומרים, וכן יכוהו שם מכות נאמנות ורק כך יתדלדל בשרו ויכחשו משמניו וכך תעלה רפואה למכתו ולא ימות.

בן המלך שמע והתחלחל. אמת - אף הוא חפץ להתרפא, אך אמר לרופאיו, חושש אני שמא לא אעצור כח לעמוד בייסורים הקשים ואמות מחמתם. ואם כן, מה בצע שאלך לגלות שכוז לשם רפואה אם עלול אני למות בה. ואילו הרופאים שמעו את חששותיו, אך הרגיעוהו שאף בהיותו בארץ גלותו ישיגו עליו אביו בעינא פקיקא לראות שלא ימות מהייסורים הקשים והמרים. ואף הוסיפו ונתנו לו סימן לייסורים מסויימים קשים ומרים, שכאשר אלו הם שיגיעו אליו - ידע שכלתה סאת סבלו וקרובה רפואתו וחזרתו לבית אביו.

ואכן בן המלך יצא לגלות בארץ מרחקים. ייסורים קשים ומרים באו

פניני המהרא"ל על פרקי אבות

- פרק ב' -

בביאור הבדל הלשונות - שנקטו חז"ל תורתן 'משתמרת' ומלאכתן 'מתברכת'

ולא עם הארץ חסיד (פ"ב, מ"ה).

גם הזוכה לחלק בתורה, על ידי החזקת תלמיד חכם, או על ידי קריאת שמע שחרית וערבית - אין די בזה כדי שיעשה לחסיד, כי בשביל זה עליו לעסוק בתורה בכל עת.

כך מתבארת לשון הגמרא על חסידים הראשונים, לאחר שהגמרא ביארה שהם שהו שעה קודם התפילה ושעה אחריה, ונמצא שתשע שעות מהיום שעסקו בתפילה, שאלה הגמרא: תורתן האיך משתמרת ומלאכתן אימת נעשית? והשיבה: אלא מתוך שחסידים הם תורתן משתמרת ומלאכתן מתברכת.

ויש להבין מהו שינוי הלשון, לגבי תורה נאמר שתורתם משתמרת ורש"י מבאר 'בתוך ליבם שלא ישכחו', ולגבי מלאכה השאלה היא אימתי נעשית והתשובה היא שמתברכת. מדוע?

התשובה היא, שכדי לבוא למעלת חסידות של עסק בתפילה הנמשך תשע שעות ביממה, מוכרחים לומר שעסקו רבות בתורה, שהרי כל הגדול מחבירו יצרו גדול ממנו, ואת היצר הרע אפשר לנצח רק על ידי לימוד תורה, הרי שלבטח אלו שהם בדרגה כה גבוהה של תפילה - הם בדרגה גבוהה מאד של לימוד התורה, עד כדי שתורתם בידם.

לכך שואלת הגמרא: תורתם האיך משתמרת, כי עיקר פעולתם אחרי שעסקו כה רבות בתורה, הוא שתשתמר התורה בליבם, על ידי שיחזור על המודם וכך לא ישכחו.

אבל מלאכה שיש להרויח בכל יום, היא היתה 'מתברכת', כי אין די שתהא משתמרת, אלא שעל ידי עיסוק של זמן קצר במלאכה היתה שרויה ברכה במעשי ידיהם.

העוסק בחפצי שמים יש לו שכר על כל יגיעה ויגיעה

מרבא נכסים מרבה דאגה (פ"ב, מ"ז).

בשעה שאדם יגע לפרנסתו כדי שיהא לו לפי צרכיו, אז יגיעתו תועלתית וראויה. אבל משעה שאינו מסתפק בזה, אלא מתאמץ לצבור עוד ועוד עושר יותר מכפי צרכיו - הרי שכל ריבוי הנכסים הזה, מרבה לו רק דאגות. שהרי הוא עובד שעות רבות יותר, ונוסע למרחקים גדולים יותר ולמשך

זמן מרובה ונמצא שכל פעולותיו כדי לצבור הון, גורמות לו רבוי דאגה. כך אמר הכתוב (קהלת א, ג) 'מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמל תחת השמש', כלומר, אמנם ברור שעל האדם לטרוח ולעמול לפרנסתו, אבל אם כדי פרנסתו יש לו, והוא עמל כדי להשיג עוד ועוד הון מיותר - 'יתרון', על זה אומר הפסוק 'מה יתרון לאדם' ביתרון שיהיה לו 'בכל עמלו שיעמול'? הלא את הונו לא יקח עמו לעולם העליון.

אבל ממשיך הפסוק, כל זה נכון 'תחת השמש' - בעניני העולם הזה, אבל 'למעלה מן השמש יש יתרון' (כך לשון המדרש), כי כשאדם עוסק בחפצי שמים, הרי שיהיה לו שכר על כל יגיעה ויגיעה, גם על יגיעה מיותרת כביכול.

טף למה באים? - כדי ליתן שכר למביאייהם

אשרי יולדתו (פ"ב מ"ח).

הרע"ב מבאר שאמו השתבחה בו משום שבזכותה החכים, כי מיום שנולד לא הוציאה את עריסתו מבית המדרש כדי שלא יכנסו באוזניו אלא דברי תורה.

כך מתפרש הפסוק במצות הקהל: (דברים לא, יב) 'הקהל את העם האנשים והנשים והטף וגו' למען ישמעו וגו', וחז"ל אמרו: טף למה באים? כדי ליתן שכר למביאייהם.

כי על ידי שהטף ישמעו דברי תורה, הרי שיגדלו להיות חכמים, ומביאייהם - הוריהם, ישתבחו בהם.

שערי תשובה אינם ננעלים לעולם

שוב יום אחד לפני מיתתו (פ"ב, מ"י).

עיקר התשובה היא כדי שימחלו עוונותיו של האדם. וכידוע שערי תשובה אינם ננעלים לעולם ובכל יום אפשר לחזור בתשובה.

והתנא מזהיר שלא לנהוג כרוב העולם, שחוזרים בתשובה מרוב חרדה שמא לא תגזר עליהם שנה טובה ומתוקה בענייניהם הגשמיים, ומשעה שחלף יום הכיפורים, שוב אינם חרדים על התשובה. כשנוהגים כך כותב הזוהר, הרי זה ככלבים שצווחים "הב הב!", וכל הדאגה היא רק עצמית, ולא מחשבה על השכינה הקדושה.

לכן אומר התנא: שוב יום אחד לפני מיתתו, ולא רק יום אחד לפני יום הכיפורים! כי התשובה עיקרה להביא למחילת עוונות.

פניני ישועות

מפיטורין לקידום בעבודה חדשה

צינץ שהבטיח שמי שיסייע לו להדפיס ולהפיץ את ספריו, הוא יכיר לו טובה, ויביא לו ישועה משמים". מתוך אמונה זו, "מיד חתמו הוראת קבע בסך 72 ₪ להיות שותף של קבע בהדפסת הספרים.

ואכן, "הפלא התרחש". זמן קצר לאחר מכן, מאן דהוא הציע לאשתו עבודת ניהול באחד המוסדות שהתפנה, וזאת עם משכורת מכובדת. "היתה זו הצעה מפתה ומפתיעה למשרה בדומה למה שהיה לה לפני כן רק עם תנאים טובים יותר", ומשכורת גבוהה בהרבה מזו שהייתה אמורה לקבל במקום הקודם. שוב הוכח כי "הבטחת הצדיק לעולם תעמוד ונראה בה ניסים וישועות תמיד". - "לא יאומן כי יסופר!"

מספר ח.א. על תקופה של קשיי פרנסה גדולים שאפפה את ביתם. המצב הכלכלי הדחוק הורגש היטב, ובנוסף לכך, אשתו, שעבדה לפרנסת המשפחה, פוטרה מעבודתה. "עולמי נחרב עלי", הוא ומשפחתו הרגישו "חסר אונים בלי יכולת להתמודד מול המצב הקשה". החשבון בבנק מצא עצמו "מיום ליום בגירעון גדול יותר", כשהם מתמודדים עם מינוס שהלך והעמיק, והישועה לא נראתה באופק. "מה שחשבנו באותו עת היה שרק נס יציל את המצב, הרי ניסינו והשתדלנו בכל כיוון, ואין, הישועה בוששה מלבוא".

בתוך התקופה הקשה הזו, שבה "חשבו שאין תקווה", החליטו בני הזוג להתאמץ ולתרום למכון המהרא"ל צינץ ז"ע. הם שמעו על "הסגולה הידועה והמועילה של הצדיק הגדול המהרא"ל

ניתן להזמין חנים את ספרי רבנו לבתי מדרש וישיבות

08-864-89-89

להשתתפות בהדפסת הספרים לקיום צוואתו של הגאון זי"ע ולזכות בהבטחתו